

Yeryüzü Doktorları Gazze'ye acil yardıma çağırıyor!

Prof. Dr. M. İhsan Karaman

1986'da İÜ. Tıp Fakültesi mezunudur. Üroloji Kliniği'nde ihtisasını tamamlayarak 1991'de üroloji uzmanı oldu. 1994'te ABD'de, Houston'daki Baylor College of Medicine'de misafir ürolog olarak görev yaptı. 1996'da üroloji doçenti, 2008'de profesörü oldu. Prostat kanseri konusunda bir bilimsel kitap editörlüğü, katkıda bulunduğu 15'ten fazla kitap bölümü yazarlığı, 200'den fazla ulusal ve uluslararası alanda yayımlanmış veya sunulmuş bilimsel çalışması ve 50'yi aşkın uluslararası sitede sitasyonu mevcuttur. 6 tıbbi derginin editörler kurulunda yer alan Karaman; 4 uluslararası, 10 ulusal tıbbi derneğin üyesidir. İngilizce ve Arapça bilen Dr. Karaman, evli ve iki çocuk babasıdır. Karaman, Yeryüzü Doktorları adlı uluslararası tıbbi ve insani yardım kuruluşunun Türkiye şubesinin yönetim kurulu başkanlığını yürütmektedir.

Dökme Kurşun" operasyonu adı altında İsrail'in Gazze'ye yönelttiği saldırılar benim bu satırları yazdığım da 17'nci gününde de devam ederken dünya ölçeğinde çekingen duran kuruluşlar da dahil olmak üzere Gazze'nin "derin bir insani kriz" yaşadığı gerçeği artık tüm çevrelerce kabul ediliyor.

Yeryüzü Doktorları, saldırıların 3'üncü gününde iki gönüllü doktordan oluşan bir tıbbi değerlendirme ve yardım ekibini Kahire üzerinden Refah Sınır Kapısı'na gönderdi. Burada yapılan inceleme ve Gazze'deki Sağlık Bakanlığı'ndan alınan ihtiyaç listesi ışığında, Kahire'den ilaç ve tıbbi malzeme teminine başlandı. Bu teşebbüsün sonucu olarak Yeryüzü Doktorları Derneği, Deniz Feneri ve İsrail Dernekleri

ile birlikte Gazze'ye geçirip teslim ettiği 43 ton tıbbi malzeme ve ekipmandan sonra, bu hafta içerisinde ağırlıklı olarak ilaç ve tıbbi malzemeden oluşacak olan bir kargo uçağının daha bölgeye sevk edilmesi için çalışıyor. Malzemelerin, Mısır'dan tedarik edilen 12 adet ambulansla birlikte bir hafta içerisinde Gazze'de olması bekleniyor. İlk iki TIR'la Gazze içine teslim edilen malzemelerin, Han Yunus'taki Nasır

hastanesine ulaştığı da teyid edildi.

Mısır'ın Refah sınırını sağlık görevlilerine açmasının ardından Yeryüzü Doktorları da saldırıların başladığı günden beri kabul ettiği gönüllü doktor başvurularını yenileyerek Gazze'ye ağırlıklı olarak cerrahlardan oluşan bir tıbbi görev ekibi göndermeye hazırlanıyor.

Bölgedeki ekibimizden aldığımız bilgiler, Gazze şeridinde yaşayan ve çalışan Filistinli sağlık görevlisi dostlarımızla kurulan temaslar ve değişik haber kaynaklarımızdan elde edilen haberleri değerlendirerek şu anda Gazze'de yaşanan trajedinin sağlıkla ilgili boyutunu ve kara hareketinin ardından ortaya çıkan fotoğrafı şöyle özetleyebiliriz:

Vahşetin boyutu her geçen gün artıyor

Filistin Sağlık Bakanlığı'nın bildirdiğine göre 13 Ocak itibarıyla, saldırılarda hayatını kaybeden Filistinli sayısı 900'ü, yaralı sayısı da 4 bini geçti. Ölen ve yaralananların yarısından çoğu kadın ve çocuklardan oluşuyor.

Vahşetin ve yokluğun derecesini, Türkiye'de okumuş bir Filistinli mühendis olan ve şu anda Gazze'de bulunan Muin Naim'in şu satırlarından anlayabiliriz: "Gazze'den selamlar gönderiyorum. Ama Allah bilir belki size göndere-

bileceğim son selam olabilir. Çünkü bilgisayarımın pilinin son dakikalarını kullanıyorum. Gazze'de elektrik, petrol ve su bitmiş durumdadır. Hastanelerde jeneratörlerin son mazot litreleri kullanılıyor, ondan sonra hastanelerdeki elektrikler de kesilecek. O saatten 24 saat içerisinde 400 diyaliz hastası ölüme mahkûm olacak ve yoğun bakımda olan yaklaşık 200 genç ve yaralıyı kaybedeceğiz. Bununla birlikte sürekli ilaç ve elektrik gerektiren ameliyatlarda durdurulacak. Bu hepsi değil, Gazze'nin dramı daha çok hikâye anlatıyor. Mesela fırınlarda ekmek yok, pazarda un yok, ilaçların çoğu bitmiş durumda, sınırlar İsrail ve Mısır tarafından kapatılıyor..."

UNICEF Radyosu'na telefonla bağlanan 16 yaşındaki bir kız, Reem ise "Şu anda Gazze'deki durum öyle kötü ki, kelimelerle anlatılacak gibi değil. Evimizin birinci katında oturuyoruz, burada bizimle birlikte sınır bölgelerindeki çatışmalardan kaçarak gelmiş dört aile daha yaşıyor" diyor. Ve devam ediyor: "Aynı evin içinde çocuk, kadın, yaşlı, erkek ve kadınlarla birlikte 35 ki-şiyiz. Gazze'deki evlerin çoğunda hayat böyle devam ediyor. Konserve yi-yerek yaşıyoruz. Gaz yok. Ekmek yapmak için elektrik yok. Çocuklar mecburen sabah kalkıp birkaç torba ekmek alabilmek için fırınların önünde sıraya giriyorlar."

Gazze Fırıncılar Odası, üyelerinin ya-

kacaklarının kalmadığını, çatışmalar sebebiyle depolarına gitme imkânlarının olmadığını belirtiyor. Reem, arka arkaya yaşadığı bu 11 günün artık sinirlerini iyice yıpratmaya başladığını belirtiyor: "Bugün hava güzel, güneşli... Çocuklar ve büyükler çatının üstüne çıkıyorlar, evin içinde olmaktan herkes çok sıkıldı. Ama bir komşumuz var, iki tane de çocuğu var, biri 15 biri 16 yaşında, onlar da çatıya oynamaya çıkmışlardı, bir uçak geldi, vuruldular. Çatıda olmak da güvenli değil artık."

İnsani yardım çalışanları hedef alınıyor

Gazze'de bir gün içinde üç farklı Birleşmiş Milletler ekibi İsrail askerleri tarafından saldırıya uğradı. UNRWA yardım teşkilatına ait ve havadan görülebilecek şekilde açıkça işaretlenmiş bir konvoy, insani yardım için iki taraflı ateşkes süreci devam ederken vuruldu. ICRC, Kızılay-Kızılhaç Federasyonu'nun eskortunda Refah'a doğru devam eden 14 ambulanslık bir konvoy yerden açılan ateşle vuruldu, bir sağlık personeli bu saldırıda yaralandı. WFP, Dünya Gıda Programı ve yine UNRWA 'ye ait bir gıda konvoyu Erez Kapısından açılan ateş ile vuruldu, iki personel yaralandı.

Bölgedeki genel insani durum

Birleşmiş Milletler OCHA insani yardım koordinatörlüğünün bildirdiğine göre Erez, Kerem Şalom, Nahal Oz ve Refah kapıları sınırlı da olsa açık. İki gün içinde yaklaşık 150 konteynır yardım malzemesi ve 135 bin litre petrol, kamyonlarla Gazze'ye iletili. Ayrıca Nahal Oz boru hattından 300 bin litre endüstriyel yakıt ile 140 ton mutfak gazı Gazze'ye pompalandı. 19 bin 800 kişi buldukları yerleri terk ederek Birleşmiş Milletler'e ait 27 barınağa sığınmış durumda. Bu bölgelerdeki gıda stokları yetersiz.

İsrail hava kuvvetleri, Refah bölgesinde uçaktan attıkları bildirilerle güney Gazze'deki Philadelphia Koridoru'nun tamamen boşaltılmasını duyurdular. Burada yaşayan yoğun nüfus evlerini boşaltıyor ve tümünü alabilecek Birleşmiş Milletler sığınağı da bölgede yok. Hemen hemen tüm Gazze, saldırıların başladığı günden bu yana elektriksiz. Gazze Elektrik Santrali yakıt verilmesi ile çalışabilecek duruma gelse de vurulan onun üzerindeki trafo merkezi ve şehir içi iletim hatları nedeni ile elektriğin bölgeye verilmesi onarım yapılmadan imkânsız durumda. Şu an sadece Şifa Hastanesi'ne tek hatla elektrik verilmesi için çalışılıyor. İsrail'in saldırılarını kısıtlı sürelerle durdurmasının ardından yardım kuruluşları izole yerlere ulaşmaya başladı. Örneğin UNRWA, Beyt Hanun'daki Khalil Uweyye okuluna ulaştığında buradaki 570 kişinin dört gündür herhangi bir yiyecek, su ya da tıbbi yardım alamadığı ortaya çıktı.

Enkaz altındaki yaralıların kurtarılmasına izin verilmiyor

Kızılay'ın 3 Ocak'tan bu yana giremediği Zeytun kasabasına ateşkes döneminde girdiğinde 15 cesedin yollardan toplandığı, iki binanın tamamen yıkıldığı, bu bina enkazının altında hayat belirtileri olduğu ancak İsrail askerlerinin arama kurtarma ekiplerini binalara yaklaştırmadıkları bildirildi.

Birleşmiş Milletler UNOSAT topluluğunun WorldView-1 uydusundan yaptığı gözlemlere dayanarak verdiği bilgilere 6 Ocak itibari ile Gazze'nin kuzeyinde toplam 117 bina saldırıdan etkilendi. Bu binaların 87'si tamamen yıkıldı, 30 tanesi ise ağır hasar gördü. Bunlara ek olarak vurulan ana yollar üzerinde ulaşımı aksatacak 20 derin krater ile diğer tali bölgelerde de 93 derin krater açılmış durumda.

Önlem alınmazsa sağlık hizmetleri duracak

Dünya Sağlık Örgütü'nün bildirdiğine göre eğer kısa süre içerisinde önlem alınmazsa Gazze'de sağlık sistemi tamamen çökecek. Askeri olarak izole edilmiş pek çok bölgeye sağlık hizmeti ve acil yardım götürülemiyor. Yine Dünya Sağlık Örgütü'ne göre Gazze'de sağlık personelinin yalnızca yüzde 25-30'u çalışabilir durumda. Evleri, aileleri bombalanan ve kayıpları olan sağlık personeli tüm bu duruma rağmen insanüstü bir çaba ile hizmetini sürdürüyor. Ancak özellikle hastanelerin acil üniteleri ve yoğun bakım bölümlerinde hizmet veren personel ara-

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre Gazze'de sağlık personelinin yalnızca yüzde 25-30'u çalışabilir durumda. Evleri, aileleri bombalanan ve kayıpları olan sağlık personeli tüm bu duruma rağmen insanüstü bir çaba ile hizmetini sürdürüyor. Ancak özellikle hastanelerin acil üniteleri ve yoğun bakım bölümlerinde hizmet veren personel aralıksız çalışmadan ve olağanüstü şartlardan dolayı aşırı gerilmiş durumda.

lıksız çalışmadan ve olağanüstü şartlardan dolayı aşırı gerilmiş durumda.

Gazze halen susuz ve kanalizasyon içerisinde yaşıyor

Pek çok su kuyusu ve atık su pompası enerji yokluğu nedeni ile halen çalıştırılmıyor. Gazze Sular İdaresi CMWU'nun verdiği bilgiye göre düzensiz gelen yakıt

Savaş sonrası rehabilitasyon dönemini de kapsayacak bu çalışma için dünya genelinde gönüllü sağlık personelleri ve yardımseverlerin işbirliği yapması gerekiyor. Gazze'nin sağlık altyapısının tekrar ayağa kaldırılması ve yaraların sarılması için tüm insanlığı acil yardıma çağırıyoruz. Gazze can çekişiyor! Gazze'ye acil yardım! Hemen! Şimdi!

nedeni ile halen 500 bin kişiye hiç su verilemiyor. Tesisin vurulması ve pompaların çalıştırılmaması nedeni ile Beyt Lahya ve Şeyh Ajlan Atık Su Arıtma Tesisi'nden geri basan kanalizasyon suları, temiz su ve atık su şebekesinin birlikte vurulmasından dolayı bölgeye yayılmış ve içme suyu şebekesine karışmış durumda. Temiz suyun verilmesi durumunda salgın hastalık tehlikesi var.

Sağlık tesisleri ve personelleri vuruluyor

Dünya Sağlık Örgütü Filistin Bürosu'nun verdiği bilgiye göre Gazze'nin kuzeyindeki Al-Awda Hastanesi'nin acil birimi

İsrail tarafından atılan iki roketle ağır hasar gördü, saldırıda bir hemşire ağır yaralandı. Orta kesimlerde bulunan Bureij Kampı'nın bombalanması sonucu da Birleşmiş Milletler UNRWA Örgütü'ne ait bir sağlık merkezi yıkıldı ve burada en az 5 kişi öldü. Union of Health Care Committees'e (UHCC) ait üç adet mobil klinik İsrail tarafından imha edildi. Yaralı almaya giden bir ambulans vuruldu; bir paramedik hayatını kaybetti, ikisi de ağır yaralandı. 27 Aralık'tan bu yana vurulan ambulans sayısı 11'e, ambulanslar üzerinde hayatını kaybeden sağlık görevlilerinin sayısı 6'ya, yaralananların sayısı da 30'a yükseldi.

Ağır çatışmaların yaşandığı ve tank ve füze ateşlerinin arasına sıkışan Gazze'nin doğu bölgesinde bulunan bölgenin tek rehabilitasyon hastanesi El Wafa' nın başhekimini, İsrail askeri yetkililerine hastaların ve sağlık personelinin tahliyesi için başvuruda bulundu, başvuru reddedildi. Gazze Elektrik Santrali 30 Aralık'tan bu yana çalışmıyor. Gazze'deki tüm hastaneler yedek jeneratörlerle besleniyor, durmaksızın çalışan jeneratörlerde arızalar başladı. Özellikle Şifa Hastanesi'nde elektriklerin dört dakikadan fazla kesilmesi durumunda yoğun bakımda cihaza bağlı 30 tanesi yenidoğan bebek olan 70 hasta ölümle burun buruna gelecek.

Sonuç ve üstümüze düşenler

Saldırıların şiddetlenmesi ve Gazze'nin fiili olarak bölünmesi nedeni ile sağlık hizmetlerinin sunulması, tıbbi yardım ve lojistik organizasyonu çok zorlaştı. Filis-

Yeryüzü Doktorları Derneği

Uzun yıllar süren dostluk, işbirliği ve istişareler sonucunda, Doctors Worldwide (Yeryüzü Doktorları), aralarında ülkemizden de arkadaşlarımızın bulunduğu uluslararası bir grup yardım gönüllüsü doktor tarafından Nisan 2000'de İngiltere'de kuruldu. Yeryüzü'nün neresinde, temel tıbbi bakım ve sağlık ihtiyaçlarından mahrum bir insan; bir hasta, bir sakat, bir felaketzede, bir mazlum, bir mağdur varsa, bunun acısını yüreğinde hissedene, bunun sorumluluğunu idrak eden bir grup gönül adamıdır, Yeryüzü Doktorları'na vücut verener. Doctors Worldwide; din, dil, ırk, etnik köken, milliyet ayırt etmeden, yeryüzü'nün tüm sakinlerine tıbbi ve insani yardım götürmeyi hedef ediniyor.

tin Sağlık Bakanlığı; ihtiyaç duyduğu pek çok ilaç, medikal malzeme, cihaz ve sağlık personeli ile ilgili acil çağrı yaptı. Yeryüzü Doktorları, Türkiye'den yapılabilecek her türlü tıbbi yardım için kapsamlı bir çalışma yürütüyor. Savaş sonrası rehabilitasyon dönemini de kapsayacak bu çalışma için dünya genelinde gönüllü sağlık personelleri ve yardımseverlerin işbirliği yapması gerekiyor. Gazze'nin sağlık altyapısının tekrar ayağa kaldırılması ve yaraların sarılması için tüm insanlığı acil yardıma çağırıyoruz. Gazze can çekişiyor! Gazze'ye acil yardım! Hemen! Şimdi!